

31994R1467

28.6.1994

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 159/1

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1467/94
z dnia 20 czerwca 1994 r.
w sprawie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 43,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

w celu zachowania biologicznej i genetycznej różnorodności w rolnictwie Wspólnoty, która stanowi niezastąpione źródło zasobów biologicznych i genetycznych, zasoby genetyczne powinny być zachowane; wszelkie niezbędne środki powinny być zastosowane w celu ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania tych zasobów, aby promować cele wspólnej polityki rolnej oraz chronić różnorodność biologiczną zgodnie z Konwencją o Różnorodności Biologicznej ratyfikowaną przez Wspólnotę w 1993 r.; wszelkie nowoczesne rozwiązania, które mogą okazać się niezbędne, powinny być stosowane;

w niniejszym rozporządzeniu termin „rolnictwo” powinien być rozumiany w jego najszerszym znaczeniu, wobec tego genetyczne zasoby w rolnictwie powinny obejmować zasoby leśnictwa;

w rozumieniu niniejszego rozporządzenia genetyczne zasoby w rolnictwie obejmują zarówno genetyczne zasoby roślinne, jak i zwierzęce;

dla wspólnego dobra celem efektywnego rozwoju i koordynacji działań związanych z ochroną, opisem, zbieraniem oraz wykorzystaniem genetycznych zasobów w rolnictwie musi być taka

organizacja pracy przez Państwa Członkowskie, która zapewni skuteczne wykorzystanie jej rezultatów, która uwzględni dążenia pokrywające się z potrzebami wspólnej polityki rolnej i zgodne z Konwencją o Różnorodności Biologicznej i stworzy środki niezbędne do wykonania działań odpowiadających potrzebom Wspólnoty przy uwzględnieniu, gdzie stosowne, działań podejmowanych w tej samej dziedzinie przez organizacje międzynarodowe uznane za właściwe przez państwa europejskie spoza Unii;

w celu osiągnięcia tych celów należy ustanowić ciągłą wymianę informacji, w szczególności wzajemnej konsultacji w sprawie istniejących i planowanych programów Państw Członkowskich dotyczących ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie;

koordynacja na poziomie wspólnotowym pracy już rozpoczętej na poziomie krajowym w odniesieniu do ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie musi umożliwiać zwiększenie jej efektywności;

bieżące prace zdają się być nieadekwatne z powodu samego ich charakteru lub ponieważ środki dostępne w Państwach Członkowskich nie umożliwiają im zwiększenia wysiłków w dziedzinie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie; zgodnie z zasadą pomocniczości Unia Europejska powinna mieć możliwość wspierania i uzupełniania wysiłków podejmowanych w Państwach Członkowskich w tym zakresie, pomagając tym samym w realizacji zobowiązań Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska i ochrony terenów wiejskich oraz przygotowania i wykonania planów ochrony środowiska i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej; problem ochrony zasobów genetycznych w rolnictwie ma charakter transnarodowy i dotyczy wszystkich Państw Członkowskich, lecz dotychczas nie było szczególnego programu działań

⁽¹⁾ Dz.U. C 266 z 1.10.1993, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. C 128 z 9.5.1994.

⁽³⁾ Dz.U. C 52 z 19.2.1994, str. 20.

w tej dziedzinie na poziomie Wspólnoty; najlepszym rozwiązaniem jest stworzenie wartości dodanej przez uzgodnienie obecnie realizowanych działań i wspieranie działań o wysokim priorytecie; brak działań prowadziłby do braku efektywności i utraty zasobów genetycznych;

prace podjęte w dziedzinie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie powinny prowadzić do zwiększenia różnorodności w rolnictwie, pomóc w zachowaniu różnorodności biologicznej, poprawić jakość produktów rolnych i ograniczyć nakłady i koszty związane z produkcją rolną przez wspieranie w szczególności ekstensyfikacji produkcji rolnej;

uwzględniając, że ochrona, opis, zbieranie i wykorzystanie zasobów genetycznych w rolnictwie są bezpośrednio związane ze wspólną polityką rolną, należy jak najszybciej podjąć środki do tego dostosowane;

do celów koordynacji, wobec geograficznego rozłożenia zasobności genetycznej rolnictwa wspólnotowego i z powodu konieczności wprowadzenia w życie stosownych środków, należy ustanowić ścisłą i trwałą współpracę między Komisją a Państwami Członkowskimi w dziedzinie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie;

koordynacja prac na poziomie państwowym wymaga szerokiej i dokładnej wiedzy dotyczącej ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie każdego Państwa Członkowskiego; należy zebrać odpowiednie informacje i ustanowić procedury udostępniania tych informacji;

prace realizowane na poziomie wspólnotowym powinny być w szczególności ukierunkowane na poprawę jakości produktów rolnych oraz wypracowywania nowych zastosowań dla tradycyjnych i nowych produktów rolnych w celu zwiększenia ich wartości dodanej;

program wspólnotowy dotyczący środków ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie musi służyć zachowaniu biologicznej różnorodności we Wspólnocie, zwiększeniu konkurencyjności rolnictwa oraz poprawie zarządzania jego zasobami;

program Wspólnoty dotyczący długoterminowych środków może prowadzić do nowych form produkcji i tym samym korzystnie wpłynąć na rolnictwo, środowisko i obszary wiejskie;

ważne jest, aby zapewnić dostęp do wyników prac wspieranych przez Wspólnotę dotyczących ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie;

w ramach ogólnej polityki dotyczącej ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie opracowanej przez Wspólnotę przy pomocy odpowiednich organów doradczych ustanowienie komitetu składającego się z przedstawicieli Państw Członkowskich i którego przewodniczącym będzie przedstawiciel Komisji jest najbardziej stosownym środkiem rozwoju współpracy, gdyż komitet ten będzie w stanie udzielić Komisji odpowiedniej pomocy i porady przy realizacji powierzonej jej koordynacji zadań związanych z ochroną, opisem, zbieraniem i wykorzystaniem zasobów genetycznych w rolnictwie;

w celu umożliwienia wykorzystania uzyskanych wyników należy promować ich rozpowszechnianie i zapewnić odpowiednie usługi doradcze; w celu możliwie jak najszerszego i najodpowiedniejszego wykorzystania programu działania będzie on uzupełniony publikacjami zawierającymi rezultaty prac i działaniami doradczymi,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. W celu osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej prace związane z ochroną, opisem, zbieraniem i wykorzystaniem zasobów genetycznych w rolnictwie podejmowane w Państwach Członkowskich będą koordynowane i promowane na poziomie wspólnotowym zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

2. Dla celów niniejszego rozporządzenia:

- a) zasoby genetyczne w rolnictwie obejmują zarówno zasoby genetyczne roślinne, jak i zwierzęce;
- b) — genetyczne zasoby roślinne oznaczają w szczególności zasoby roślin uprawnych w tym winorośli, roślin pastewnych, upraw ogrodniczych, w tym upraw warzywnych i upraw roślin ozdobnych, roślin leczniczych i aromatycznych, owoców, drzew leśnych, grzybów, mikroorganizmów oraz dzikiej roślinności, które są lub mogą być stosowane w rolnictwie,
— genetyczne zasoby zwierzęce oznaczają w szczególności zasoby genetyczne zwierząt gospodarskich (kręgowców oraz niektórych bezkręgowców), mikroorganizmów oraz dzikich zwierząt, które są lub mogą być wykorzystane w rolnictwie.

3. Koordynacja i promocja określone w ust. 1 są przeprowadzane zgodnie z ogólną polityką w sprawie zasobów genetycznych w rolnictwie ustanowioną przez Wspólnotę.

I TYTUŁ

Informowanie i konsultacje

Artykuł 2

Ustalenia dotyczące wymiany informacji i konsultacji między Państwami Członkowskimi a Komisją zostaną ustanowione zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 i 4.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie dostarczają regularnie Komisji, co najmniej raz do roku, informacji technicznych, ekonomicznych i finansowych dotyczących konkretnych realizowanych lub planowanych przez nie środków w celu ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie.

Starają się one się regularnie dostarczać Komisji podobnych informacji dotyczących środków związanych z ochroną, oznaczaniem, zbieraniem i wykorzystywaniem zasobów genetycznych w rolnictwie realizowanych lub planowanych przez organy niepodlegające ich zwierzchnictwu.

2. Komisja prowadzi stały wykaz środków określonych w ust. 1 i przez właściwe środki wspiera wymianę informacji między właściwymi organizacjami w Państwach Członkowskich, w szczególności w zakresie źródeł i indywidualnych cech istniejących zasobów genetycznych. Wymiana tych informacji może odbywać się w ramach środków finansowanych przez Program określony w art. 7.

3. Po otrzymaniu opinii Komitetu określonego w art. 13 Komisja ustanowi procedury w celu udostępnienia wszystkim zainteresowanym stronom wszelkich zebranych informacji.

Artykuł 4

1. Komisja prowadzi stałe badania w zakresie polityki, bieżącej sytuacji oraz trendów ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie każdego Państwa Członkowskiego, uwzględniając przy tym rezultaty innych odpowiednich badań w dziedzinie zasobów genetycznych, w tym dotyczących użytkowania i zużycia genetycznego. W tym celu Komisja

w ramach Komitetu określonego w art. 13 konsultuje się z Państwami Członkowskimi.

2. Komisja opracowuje wymianę informacji oraz rozszerza i doskonali środki dotyczące ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie, w szczególności w ramach seminariów, kursów szkoleniowych, wymiany ekspertów, wizyt studyjnych oraz sprawozdań naukowych i technicznych.

II TYTUŁ

Środki szczególne

Artykuł 5

1. Bez uszczerbku dla wszelkich zaleceń Komisji dla Państw Członkowskich, Komisja odpowiada za:

- a) pomoc w koordynacji na poziomie wspólnotowym niektórych środków krajowych dotyczących ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie w celu umożliwienia racjonalnej organizacji środków stosowanych w ramach Wspólnoty oraz efektywnego wykorzystywania uzyskiwanych wyników, jak też w celu wypracowania podejścia zgodnego z celami wspólnej polityki rolnej;
- b) rozwój i wykonanie programów w zakresie środków ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie na poziomie wspólnotowym w celu wspierania lub uzupełnienia działań podejmowanych przez Państwa Członkowskie.

2. Szczegółowe zasady stosowania ust. 1 przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

Artykuł 6

1. Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14 Komisja podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wyniki, które mogą przyczynić się do zastosowania środków przyjętych na podstawie art. 5 ust. 1, były dostępne we Wspólnocie za pośrednictwem jak najwłaściwszych metod.

2. Zgodnie z celami wspólnej polityki rolnej Komisja podejmuje właściwe kroki w celu wspierania upowszechniania i wykorzystywania wyników prac w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie, które mogą przyczynić się do realizacji tych celów.

III TYTUŁ

Artykuł 12

Program działań dotyczący zasobów genetycznych w rolnictwie

Artykuł 7

Pierwszy wspólnotowy program dotyczący ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie określony w załączniku I, zwany dalej „programem”, zostaje niniejszym przyjęty na okres pięciu lat.

Artykuł 8

Szczegółowe zasady stosowania Programu, w tym poziom finansowego wsparcia Wspólnoty, są określone w załączniku I.

Artykuł 9

Komisja rozpocznie wykonanie programu po uzyskaniu opinii Komitetu określonego w art. 13. Konsultacje dotyczą w szczególności:

- przygotowywania i uaktualniania programu pracy,
- zawartości publicznego zaproszenia do składania projektów działań,
- oceny uzgodnionych działań i projektów przewidzianych w załączniku I,
- opracowania i wykorzystania wykazu środków określonych w art. 3 ust. 2.

Artykuł 10

1. Program pracy określony w art. 9 tiret pierwsze ustala szczegółowe cele, rodzaje stosowanych działań oraz odpowiednie przepisy finansowe, które zostaną przyjęte. Komisja wydaje publiczne zaproszenie do składania projektów działań na podstawie programu pracy.

2. Umowy zawarte przez Komisję w celu wykonania różnych środków zawierają szczegółowe przepisy upowszechniania, ochrony i wykorzystywania wyników działań podjętych w ramach programu.

Artykuł 11

1. Podczas trzeciego roku wykonywania programu Komisja dokonuje jego przeglądu i analizy sytuacji, w szczególności pozycji finansowej. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie z wyników przeglądu.

2. Pod koniec wykonywania programu Komisja powoła grupę niezależnych ekspertów, którzy dokonają oceny wyników. Przygotowane przez grupę sprawozdanie wraz z uwagami Komisji zostanie złożone Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

1. Fundusze oszacowane jako niezbędne w celu realizacji tego programu, wraz z kosztami personelu i administracji, wynoszą 20 milionów ECU.

2. Wstępny podział wydatków przedstawiono w załączniku II.

IV TYTUŁ

Przepisy ogólne

Artykuł 13

1. Komitet ds. Ochrony, Opisu, Zbierania i Wykorzystania Zasobów Genetycznych w Rolnictwie, zwany dalej „Komitetem”, składa się z przedstawicieli Państw Członkowskich, a jego przewodniczącym jest przedstawiciel Komisji.

2. Komitet przyjmuje regulamin wewnętrzny zgodnie z zasadami przyjętymi w 1965 r. w odniesieniu do komitetów zarządzających ustanowionych w celu zarządzania wspólnymi organizacjami rynków.

3. Komitet wydaje opinię na temat spraw jemu przedstawionych zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14.

Artykuł 14

1. W przypadku gdy znajduje zastosowanie procedura ustanowiona w niniejszym artykule, przewodniczący przedkłada sprawę Komitetowi z własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela jednego z Państw Członkowskich.

2. Przedstawiciel Komisji przedstawia Komitetowi projekt proponowanych środków. Komitet wydaje opinię o projekcie w terminie, który przewodniczący może ustanowić zgodnie z pilnością sprawy. Opinia wydawana jest większością głosów ustanowioną w art. 148 ust. 2 Traktatu. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich w Komitecie wazone są w sposób określony w tym artykule. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

3. Komisja przyjmuje środki, które są niezwłocznie stosowane. Jednakże jeśli te środki nie są zgodne z opinią Komitetu, Komisja niezwłocznie powiadamia o tym Radę. W takim wypadku Komisja może odroczyć stosowanie wyznaczonych przez nią środków na okres nieprzekraczający jednego miesiąca od dnia takiego powiadomienia.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może podjąć inną decyzję w terminie określonym w poprzednim ust. 5.

Artykuł 15

Komitet może rozważać wszelkie inne kwestie przedłożone przez przewodniczącego z własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela Państwa Członkowskiego.

- opis rozwoju ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie Wspólnoty,
- stanowisko w sprawie środków stosowanych na mocy niniejszego rozporządzenia,
- analizę przedstawiającą pożądaną rozwój w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie Państw Członkowskich oraz koordynacji prac w tej dziedzinie na poziomie wspólnotowym w świetle celów wspólnej polityki rolnej oraz już osiągniętych wyników w ramach aktualnych programów. Analiza uwzględni, gdzie stosowne, prace pojęte w tej dziedzinie przez organizacje międzynarodowe o uznanej kompetencji w tym zakresie.

Artykuł 16

Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie regularne sprawozdania w sprawie środków w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie, określonych w art. 5.

W szczególności sprawozdanie zawiera:

- analizę rozwoju działań dotyczących ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie Państw Członkowskich,

Artykuł 17

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 20 czerwca 1994 r.

W imieniu Rady
G. MORAITIS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

SZCZEGÓŁOWE ZASADY WYKONANIA PROGRAMU DZIAŁAŃ

I. CELE

Celem programu jest pomoc w zapewnieniu i poprawie ochrony, opisu, dokumentacji, oceny, zbierania i wykorzystania potencjalnie wartościowych roślinnych i zwierzęcych zasobów genetycznych we Wspólnocie.

Osiągnięcie tego celu wymaga koordynacji, uzupełnienia i rozszerzenia istniejących działań w Państwach Członkowskich. We wszystkich działaniach będzie stosowana zasada pomocniczości.

Gdzie stosowne, działania podejmowane w ramach tego programu będą realizowane w połączeniu z działaniami w tej samej dziedzinie podejmowanymi przez organizacje międzynarodowe o uznanej kompetencji.

II. PRZEPISY OGÓLNE

1. Program wykonuje Komisja.
2. Procedury wykonania programu określone w art. 8 obejmują stały wykaz zasobów genetycznych w rolnictwie Wspólnoty, uzgodnione działania, wspólnie finansowane projekty w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania tych zasobów oraz inne towarzyszące środki.

— *Staly wykaz*

Staly wykaz polega głównie na ustanowieniu, regularnym aktualizowaniu i regularnym publikowaniu materiałów dotyczących stanu i charakteru zasobów genetycznych w rolnictwie, zbieranych we Wspólnocie, oraz wykaz bieżących prac w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych. Wydatki z tytułu ustanowienia stałego wykazu oraz jego regularnego publikowania są pokrywane z funduszy przyznanych na wykonanie programu.

— *Uzgodnione działania*

Uzgodnione działania dotyczą prac podejmowanych przez Wspólnotę w celu koordynowania indywidualnych działań realizowanych przez Państwa Członkowskie w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie. Finansowy wkład Wspólnoty może być przyznany w wysokości do 100 % kosztów uzgadniania działań.

— *Wspólnie finansowane projekty w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie*

Wspólnie finansowane umowy są zawierane na projekty w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie. Finansowy wkład Wspólnoty może być przyznany na ich wykonanie w wysokości nie większej niż 50 % całkowitych kosztów projektów.

Wspólnie finansowane projekty muszą z zasady być realizowane przez uczestników ustanowione w ramach Wspólnoty. Priorytet przyznaje się projektom przewidującym udział dwóch lub więcej niepowiązanych uczestników powołanych w różnych Państwach Członkowskich. Umowy na wspólnie finansowane projekty w zakresie ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie muszą być z zasady zawierane z zastosowaniem procedury opierającej się na zaproszeniu do składania wniosków opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. W pilnych przypadkach może być zastosowana procedura uproszczona.

— *Środki towarzyszące*

Środki towarzyszące obejmują:

- organizację seminariów, konferencji technicznych i warsztatów,
- środki wewnętrznej koordynacji realizowane w ramach wyspecjalizowanych grup technicznych,
- schematy szkoleń i mobilności wyspecjalizowanego personelu,
- wsparcie wykorzystania wyników.

Wkład finansowy Wspólnoty może być przyznany do 100 % całkowitych kosztów tych środków.

3. Każda osoba fizyczna lub prawna, która jest obywatelem Państwa Członkowskiego i prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Wspólnoty, może uczestniczyć w wykonywaniu działań objętych programem. Uczestnictwo obywateli państw trzecich oraz wkład finansowy Wspólnoty w takim uczestnictwie musi być zbadany w odniesieniu do każdego przypadku.
4. Wydatki na upowszechnianie wyników badań oraz wiedzy zdobytej w trakcie wykonania środków i projektów zostaną pokryte z budżetu programu.
5. Wszystkie propozycje działań muszą zawierać deklaracje w sprawie wpływu na środowisko naturalne. Deklaracja musi zawierać zobowiązanie, że odpowiednie przepisy bezpieczeństwa będą przestrzegane.

III. PROCEDURY TECHNICZNE

1. Zakres

a) Działania kwalifikujące się do programu

Program dotyczy ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania roślinnych i zwierzęcych zasobów genetycznych, które obecnie występują na terenie Wspólnoty i które mogą zostać utracone, jeśli nie podejmie się odpowiednich środków.

Kwalifikujące się organizmy to rośliny (nasienne i niektóre rośliny wytwarzające zarodniki), zwierzęta (kręgowce i niektóre bezkręgowce) oraz mikroorganizmy.

Wszystkie typy materiału są materiałem kwalifikującym się, włącznie z odmianami hodowlanymi i gatunkami domowymi i lokalnymi, materiałem wyselekcjonowanym przez hodowców, zbiorami typów genetycznych oraz gatunkami dzikimi. Program ten obejmuje organizmy w trakcie rozwoju i materiał rozrodczy (nasiona, embryony, nasienie i pyłki). Obejmuje zbiory *in situ* i *ex situ*.

Gatunki, które mają lub wobec których istnieje duże prawdopodobieństwo, że będą miały duże znaczenie dla rolnictwa, ogrodnictwa lub leśnictwa Wspólnoty, będą traktowane priorytetowo. Szczególna preferencja zostanie przyznana wykorzystaniu zasobów genetycznych w celu:

- zróżnicowania produkcji rolniczej,
- poprawy jakości produkcji,
- lepszej ochrony środowiska.

Terminy „dokumentacja”, „paszport”, „opis” i „ocena” są określone w programie w następujący sposób:

- „dokumentacja” — zbieranie i zapisywanie wszelkiego rodzaju danych,
- dane zawarte w „paszporcie” zapisywane są w miejscu zbioru,
- „oznaczanie” dotyczy podstawowych danych taksonomicznych zapisywanych później,
- „ocena” odnosi się do ogólnej ewaluacji innych cech takich, jak odporność na chorobę lub stresy.

Po dokonaniu zapisu zbiorów i podjęciu nowych zbiorów, w ramach niniejszego programu zostaną podjęte kroki w celu zapewnienia, aby obejmowały one regionalne doświadczenia i wiedzę dotyczącą regionalnej działalności użytkowników (rolników i ogrodników) na temat metod uprawy, użytkowania specyficznego, przetwarzania, smaku itd.

b) Działania wyłączone

Następujące działania nie są szczególnie objęte wspólnotowym wsparciem finansowanym na mocy tego programu: badania teoretyczne, badania w celu sprawdzania hipotez lub w celu udoskonalenia narzędzi i technik, prace związane z zastosowaniem technik dotychczas niestosowanych lub systemów „modelowych” oraz wszelkie inne prace badawcze. Tego rodzaju działania mogą być uwzględniane w ramach wspólnotowych programów badawczych oraz programów postępu technicznego.

Działania, które są obecnie realizowane w Państwach Członkowskich, będą kwalifikować się tylko do realizacji w ramach uzgodnionych działań.

Nie kwalifikują się działania dotyczące zwierząt i roślin niższych oraz drobnoustrojów, z wyjątkiem działań dotyczących organizmów uprawianych lub hodowanych na lądzie lub w wodzie słodkiej lub takich organizmów, które mogą służyć jako środki kontroli biologicznej w rolnictwie. Wyjątek stanowią będą szczególne przypadki określonych związków genetycznych między pasożytem lub organizmem symbiotycznym i żywicielem wówczas, gdy oba te gatunki mają być zachowane.

Zbieranie i nabywanie materiału genetycznego podlega powyżej określonym priorytetom.

2. Działania

Wspierane będą następujące działania:

a) Wykaz

Ustanowiony zostanie stały, okresowo uaktualniany i regularnie publikowany wykaz dotyczący ochrony, opisu, zbierania i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie Wspólnoty oraz programów *in situ* i zbiorów *ex situ*.

Powyższy wykaz będzie stanowił rodzaj vademecum w zakresie zbiorów, przechowywanych zasobów genetycznych i związanych z nimi działań w ramach Wspólnoty. Jego celem będzie wspieranie działań programowych oraz ułatwienie dostępu do możliwie jak najszerszej wiedzy o przechowywanym materiale genetycznym i jego jak najszerszego stosowania. Wykaz zawierać będzie szczegółowe informacje wszystkich baz danych i wszystkich zbiorów wspieranych w szczególności przez program oraz inne stosowne informacje.

b) Ochrona, dokumentacja i wymiana informacji

Celem tych działań jest zwiększenie wysiłków wspólnotowych w zakresie ochrony i przygotowaniu dokumentacji dotyczącej zasobów rolniczych, zwierzęcych, roślinnych i genetycznych, włącznie z drzewami leśnymi, przez harmonizację już rozpoczętych prac i eliminację powielania wysiłków.

Prace będą postępowały w serii logicznych etapów. Prace dotyczące późniejszych etapów nie będą podlegały finansowaniu wspólnotowemu, jeśli nie zostaną przedstawione dowody na to, że poprzednie etapy zostały już zakończone w ramach tego programu lub wcześniej.

W rezultacie nowe działania otrzymają wsparcie, jeśli ich potrzeba zostanie udokumentowana (etap 6).

W celu skoordynowania wysiłków należy zapewnić zgodność wszystkich baz danych wszystkich działań wspieranych przez program.

Na każdym etapie procesu uzyskane informacje będą publikowane, a przechowywany materiał, na ile to możliwe, będzie dostępny do dystrybucji.

Następujące etapy działań będą dotyczyć wszystkich gatunków:

— Etap 1: Opracowanie planu prac

Zdefiniować minimalną ilość podstawowych deskryptorów, zaprojektowanie i przetestowanie wspólnej bazy danych i wspólnego formatu wymiany danych. Wspólna baza danych powinna być zaprogramowana w standardowym języku baz danych i powinna uwzględniać potrzeby użytkowników. Wybrane deskryptory powinny być możliwie jak najbardziej stabilne czasowo (niezmienne przez wiele kolejnych wersji). Powinny uwzględniać wszystkie środowiska, a ich ocena powinna być tania.

— Etap 2: Opis zbiorów

Stworzyć bazę danych. Zebrać dane zawarte w paszporcie, rozmnożyć lub regenerować materiał oraz określić podstawowe deskryptory.

— Etap 3: Ocena (opis wtórny)

W odpowiednich przypadkach dodać dane z innych badań selekcyjnych (patrz: „Ocena i wykorzystanie”).

— Etap 4: Sortowanie zbiorów

Zidentyfikować duplikaty i braki w istniejących zbiorach przez zastosowanie wspólnych baz danych. Gdzie stosowne, określić części całości jako zbiór podstawowy.

— Etap 5: Racjonalizacja zbiorów

Polepszyć i ujednolicić posiadane elementy w sytuacjach, gdy występują powielenia między poszczególnymi zbiorami. Pewne pokrywanie się zawartości zbiorów jest niezbędne w celu ochrony przed przypadkowymi ubytkami. Kryterium minimalne wymaga, aby duplikaty podstawowych zbiorów były przechowywane w co najmniej dwóch określonych miejscach. Całość zbioru może zostać rozłożona na wiele miejsc przechowania.

— Etap 6: Uzyskiwanie (zbieranie) zasobów genetycznych

Zbieranie przeprowadza się w przypadkach:

- i) gdy w zbiorach występują znaczne braki, które w dużym stopniu ograniczają ich użyteczność;
- ii) gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że niezbrany materiał jest unikatowy i że zostanie utracony, jeśli nie znajdzie się w zbiorze.

Stosowane będą właściwe metody zbierania i przechowywania materiału, który będzie odpowiednio dokumentowany i wprowadzany do baz danych (etapy 1-5). W odniesieniu do zwierząt „zbiór” może składać się ze zbiorów nasienia, komórek jajowych i embrionów zagrożonych lub unikalnych ras.

Szczególny nacisk zostanie położony na publikowanie informacji i rozprzestrzenianie materiałów wynikających z powyższych działań.

c) *Ocena i wykorzystanie*

Celem działań jest poprawa oceny i wykorzystania materiału składowanego w zbiorze wspólnotowym *in situ* i *ex situ* zasobów genetycznych.

Do programu kwalifikują się następujące działania:

- Działania prowadzące bezpośrednio do wykorzystania w rolnictwie przechowywanego materiału, na przykład przez rozmnożenie wybranego materiału i przeprowadzenie sortowania w warunkach polowych.
- Uzyskiwanie odpowiednich informacji od użytkowników, którzy w przeszłości pobrali materiał genetyczny z banku genów oraz pozyskiwanie odpowiednich informacji z publikacji fachowych.
- Rutynowa ocena przydatności przechowywanego materiału w praktyce.
- Rutynowy przegląd przechowywanego materiału w celu określenia źródeł genów, które np. poprawiają jakość produktu, zwiększają odporność na choroby, pasożyty i stresy, wpływają na ogólny potencjał rasy i sterylność samców.
- Zapisywanie czynników operacyjnie przydatnych innych niż ekonomiczne, na przykład w celu szybszej lub bardziej precyzyjnej identyfikacji genotypów.

3. **Uczestnictwo**

W projektach, których koszty będą dzielone, przewidywane są dwie formy uczestnictwa:

a) *Uczestnik wyznaczony*

Uczestnik wyznaczony:

- posiada tytuł doktorski i jest gotów przyjąć studentów na studia podyplomowe (trzyletnie),
i/lub
- jest oficjalnie uznany przez Państwo Członkowskie,
i/lub
- jest uznany przez Państwo Członkowskie jako osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje w danej dziedzinie,
i
jeśli jest odpowiedzialny za zbiór, ten zbiór musi:
 - być dostępny dla wszystkich użytkowników *bona fide*,
 - odpowiadać standardom „dobrej praktyki”,
 - być wykorzystywany w praktyce.

b) *Uczestnik dodatkowy*

Uczestnik dodatkowy przechowuje w określonym banku genów uzupełniający materiał danego gatunku lub też posiada inne uzupełniające kompetencje.

Uczestnik dodatkowy będzie uczestniczył w pracach jako podwykonawca działający we współpracy z uczestnikiem wyznaczonym.

Jest to program obejmujący wiele obszarów wiedzy. Wspierany jest udział wszystkich związanych z nim dyscyplin, w szczególności tych, które dotyczą wykorzystania przechowywanego materiału.

ZAŁĄCZNIK II

INDYKATYWNY PODZIAŁ FINANSOWY ZASOBÓW GENETYCZNYCH W ROLNICTWIE

Działanie	%
I. Stały wykaz	10 %
II. Ochrona, opis, zbieranie oraz wykorzystanie	88 %
1. Roślinne zasoby genetyczne 66 %	
2. Zwierzęce zasoby genetyczne 22 %	
III. Ocena programu	2 % (1)
Łącznie	100 % (2)

(1) Około 2 % całości przeznaczony jest na ocenę i upowszechnienie wyników programu.

(2) W tym wydatki na szczególne koszty administracyjne programu wynoszące ok. 2,5 % łącznych kosztów wyspecjalizowanego personelu (składającego się z dwóch pracowników szczebla A, dwóch szczebla B i dwóch szczebla C), wynoszących około 10 % łącznych kosztów.